

Sygn. akt II Ca 474 /13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Kasnowski (spr)

Sędziowie: SO Piotr Starosta

SO Maria Leszczyńska

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2014 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku

M. K.

przy udziale

E. D., Skarbu Państwa – Starosty (...), S. N., Gminy S., D. J., T. N. i T. K.

o zasiedzenie

na skutek zażalenia wnioskodawcy M. K. na postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2014r. w sprawie II Ca 474/13 – w części zasadzającej od wnioskodawcy na rzecz uczestnika E. D. kwoty 317 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (w punkcie I podpunkcie 2)

postanawia:

1/ zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie I ppkt 2 (pierwszym podpunkcie drugim) poprzez jego uchylenie;

2/ oddalić wniosek M. K. o zasądzenie na jego rzecz od uczestnika E. D. zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt II Ca 474/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2012r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie II Ns 2692/10 uwzględnił wniosek M. K. w przedmiocie nabycia własności nieruchomości w drodze zasiedzenia oraz orzekł o ponoszeniu przez wnioskodawcę i uczestników we własnym zakresie kosztów związanych ze swym udziałem w sprawie (k.324).

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2014r. w sprawie II Ca 474/13 Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zmienił w/w postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w ten sposób, że oddalił wniosek o zasiedzenie (pkt I ppkt 1), a nadto zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika E. D. kwotę 317 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt I ppkt 2) oraz kwotę 850 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (pkt II postanowienia).

Zażalenie na postanowienie złożył wnioskodawca M. K., zaskarżając je w zakresie punktu I podpunktu 2, a więc zasądzenia od niego na rzecz uczestnika E. D. kwoty 317 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Domagał się jego

zmiany poprzez – jak dosłownie wskazał - niezasądzenie od niego na rzecz uczestnika E. D. kosztów postępowania za I instancję, co w istocie oznaczało żądanie zmiany orzeczenia poprzez jego uchylenie w tej części.

W uzasadnieniu podniósł, że uczestnik E. D. występował przed Sądem I instancji bez pełnomocnika i w związku z tym nie poniósł żadnych kosztów postępowania związanych z jego wynagrodzeniem, które mogłyby podlegać zwrotowi. Skarżący wniósł też o zasądzenie na jego rzecz od uczestnika zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy M. K. należało uwzględnić.

Wstępnie wyjaśnić należy, że na postanowienie Sądu II instancji, którego przedmiotem jest zwrot kosztów procesu przysługuje zażalenie do innego składu tego Sądu, z wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie Sądu I instancji (jak stanowi art. 394² § 1 k.p.c.). To w istocie oznacza, że przedmiotem zażalenia do innego składu Sądu II instancji może być wyłącznie rozstrzygnięcie tego Sądu dotyczące zwrotu kosztów procesu odwoławczego lub także kosztów procesu pierwszoinstancyjnego, gdy Sąd I instancji o nich w ogóle nie orzekł. Można bowiem powiedzieć, że w obu tych przypadkach Sąd II instancji orzekł o kosztach procesu po raz pierwszy. Jeżeli natomiast Sąd I instancji orzekł już o kosztach procesu, to ponowne rozstrzygnięcie o tych kosztach przez Sąd II instancji (w zależności od wyniku postępowania odwoławczego) odbiera możliwość wniesienia zażalenia do innego składu Sądu II instancji.

W sprawie takie orzeczenie o kosztach procesu, które niewątpliwie mogło być przedmiotem zażalenia do innego składu Sądu II instancji, zawarte było w punkcie drugim postanowienia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2014r., w którym zasądzono od wnioskodawcy na rzecz uczestnika E. D. kwotę 850 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. O tych kosztach procesu Sąd II instancji orzekł bowiem po raz pierwszy, ale na to rozstrzygnięcie nie wniesiono zażalenia.

Natomiast na pierwszy rzut oka wydaje się, że nie mogło być przedmiotem takiego zażalenia do innego składu Sądu II instancji orzeczenie zawarte w punkcie I podpunkcie drugim 2 w/w postanowienia z dnia 30 stycznia 2014r., w którym Sąd Okręgowy zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika E. D. kwotę 317 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania za I instancję. W uprzednim postanowieniu z dnia 25 lipca 2012r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy orzekł, że wnioskodawca i uczestnicy (w tym E. D.) ponoszą we własnym zakresie koszty związane ze swym udziałem w sprawie (po myśli art.520 § 1 kpc). Wydaje się zatem, że Sąd Okręgowy - w następstwie uwzględnienia apelacji uczestnika - dokonał jedynie zmiany rozstrzygnięcia w przedmiocie ponoszenia kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego, a więc orzekł o tych kosztach po raz drugi, co wykluczałoby wniesienie zażalenia na to orzeczenie do innego składu Sądu Okręgowego. Takie zapatrywanie byłoby jednak wadliwe, a nadto niesprawiedliwe.

Trafnie bowiem wnioskodawca podniósł w zażaleniu, że uczestnik E. D. nie poniósł w Sądzie I instancji kosztów procesu w kwocie 317 zł związanych z wynagrodzeniem pełnomocnika (300 zł) i powiększonych o wartość opłaty od pełnomocnictwa (17 zł), bowiem w ogóle z pomocy pełnomocnika nie korzystał (działał samodzielnie). Na karcie 329 akt znajduje się pełnomocnictwo udzielone przez tego uczestnika adwokatowi K. F. w dniu 30.07.2012r., a więc już po wydaniu w sprawie orzeczenia końcowego przez Sąd I instancji. W treści pełnomocnictwa zaznaczono, że obejmuje umocowanie do działania w sprawie, ale w Sądzie II instancji. Z tych okoliczności płynie wniosek, że skoro uczestnik E. D. nie korzystał z pomocy pełnomocnika (adwokata czy radcy prawnego) w Sądzie I instancji, a tym samym nie poniósł żadnych kosztów z tym związanych, to orzeczenie tego Sądu z dnia 25 lipca 2012r., że wnioskodawca i uczestnicy (w tym E. D.) ponoszą we własnym zakresie koszty związane ze swym udziałem w sprawie stanowiło w istocie powtórzenie treści art.520 § 1 kpc, bez żadnych konsekwencji dla tego uczestnika. Innymi słowy nie mogło odnosić się do kosztów procesu, których ten uczestnik w ogóle nie poniósł. Jedynie oczywista omyłka spowodowała, że w postanowieniu z dnia 30 stycznia 2014r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestnika E. D. kwotę 317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (za I instancję), których ten w ogóle nie poniósł. Trzeba zatem powiedzieć, że

Sąd II instancji orzekł o tych kosztach po raz pierwszy, a zatem wnioskodawca M. K. mógł złożyć zażalenie na to rozstrzygnięcie do innego składu tego Sądu.

Przyjęcie odmiennego zapatrywania w tej sprawie, że zażalenie wnioskodawcy nie było dopuszczalne oznaczałoby, że musiałby on zwrócić uczestnikowi E. D. koszty procesu w kwocie 317 zł za I instancję, gdy na tym etapie sprawy uczestnik nie korzystał z pomocy zawodowego pełnomocnika i takich kosztów w sprawie w ogóle nie poniósł. Takie orzeczenie byłoby oczywiście niesprawiedliwe.

Z tych zasadniczych przyczyn Sąd Okręgowy w innym składzie uwzględnił zażalenie wnioskodawcy jako uzasadnione i zmienił rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w punkcie I podpunkcie 2 postanowienia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 30 stycznia 2014r. w sprawie II ca 474/13 – poprzez jego uchylenie (na podstawie art.386 § 1 kpc w związku z art.397 § 2 kpc i art.394¹ § 2 oraz art.13 § 2 kpc). Sąd oddalił wniosek M. K. o zasądzenie na jego rzecz od uczestnika E. D. zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego (na podstawie art.520 § 1 kpc w związku z art.391 § 1 i art.397 § 2 kpc). W tym wypadku, zważywszy choćby na przedmiot wniesionego zażalenia i charakter całej sprawy, nie zachodziły uzasadnione podstawy do odstąpienia od zastosowania zasady, że w postępowaniu nieprocesowym każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie.